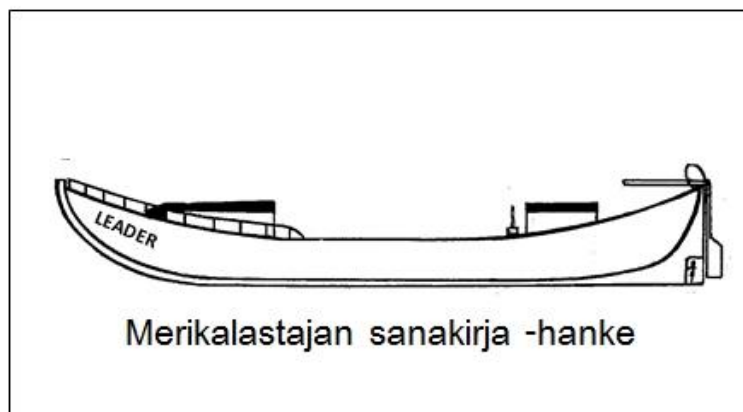

Selkämeren kansallispuiston ystävät ry ja Merikarvia-seura ry

LEADER-hanke ”Merikalastajan sanakirja”

Kalastajien haastattelu

Haastateltava: Keijo Välimaa (s.1956)

Haastattelija: Juhani Mellanoura

Haastatteluajankohdat: 9.5. ja 6.6.2016

Tekstin purki ja litteroi ääninauhalta Juhani Mellanoura. Murreversio.

Aineistona MP3 digiäänite yhteensä noin 4 tuntia. Äänite on tallenteena Merikarvia-seuran arkistossa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Keijo Välimaan isän suvussa ammattikalastusta on harjoitettu jo ainakin 1860-luvulla. Asunut syntymästään lähtien Mellanoura-saarella syksyyn 2013 saakka, jolloin Keijo muutti sairastuttuaan mantereelle. Monipuolista rannikkokalastusta muun muassa siian ja lohen rysäkalastusta. Silakan rääkikalastus kävi tutuksi jo lapsena ja muista pyyntimuodoista hänet on opittu tuntemaan erityisesti hauen iskukoukkupyynnin taitajana.

Rääkipaatti

---

*Rääkipaatin Wikströmeitäki olen pistäny käymää monta kertaa. No ko ne vaa hyvin huollettii, ni kyllä niillä uskallettii lähtee, ei niillä koneilla ainakaa mitää pelääty ja vähä pidemmälleki. Ei siinä ollut paljon vikoja, ko sen kerran kesäs puhudistettii se *silinteri*, se riitti siihen sitte. Ne jotka kävi *lohisiimoilla*, neljää tuntii **Ourasta**, oli hyvä ko paatit, oli *lujas kaares*. Ei *silakkaverkoilla* (käydessä) niin tarvinnu olla *lujas kaares*. Eikä ne sinne juur päälle kahadenkymmenen vuoden vanhoilla paateilla mennykkää *lohisiimoille*. Se täyty olla uusi luja rääkipaatti, se *tuli* sielä *merikipeeks* ja alako vuotaa sitte. Mutta silakanpyynnin ne kävi kolomekymmentäki vuotta vanhoilla *rääkipaateilla*. Ne vähä valikoitti ilmoja ja kuunteli säätiedotuksia. Jos kuutta *bofoorii* lupas ni ne ei menny enää vanhoilla rääkipaateilla silakanpyyntii. Mutta jos neljää bofoorii ni ne meni.*

Meillä oli suuri rääkipaatti, hyvä *meripaatti*, mutta se oli vähä painava *palamates*. Meillä oli vaa kahadeksan ja yhydeksän verkkoo ni kyllä sen jakso *palamaille*. Sen tunki, ko lujaa tuuli ni sen kolomen verkon päähän. Ko ankkuri anto sieltä vähä perää, sen tunki *palmookintaisii*. Ne oli vaa *vantuut* sisälle kumikintaisiin, ei ne ollu semmoset ko ennen niillä oli *karvakkaat*, (niihin) oli kudottu hiuksia vissii sitte *vanttuun* sisälle.

*Prekaamalla se meni nätillä ilmalla, uus kevee rääkipaatti meni aika lujaa tyvenellä ilmalla. Prekaamalla ne verkot yleensä heitettii kunnei vielä ollu *lyijypauloja*, toinen kerkes *kiveemää alisen paulan*. Tuulella ei tarvinnu, tuuli vei sitte myötästä. Sitte oli taas, ko oli suuri rääkipaatti, että kerkes *toppaa*. Ja että kerkes laittaa *lekkerit* ja sai vauhdin pois, ko se meni lujaa. Joskus heitettii pikkupaatin *seilillä* meree ko oli *puoltyven*. Ei tarvinnu prekata.*

Tuulella *touvi* laitettii *liihultii* kii *ruumaa* ja sitte kierrettii ympäri *ahteritaminan*, ettei se lähteny käsistä. *Ruari* otettii sitte aina pois ko *ahteri* pantii päin tuulta. Marttiki sano, ettei saa aukasta, jos iso aalto tulee.

Johanssonin Toivon isä oli pistäny ruarii perää, ni oli pudonnu. Sen tähäden oli hyvä, ko tämä *tamskrahti* oli kauheen pieni, että pääsi polovet hyvi liki *taminaa*, että oli hyvä laittaa ruorii perää. Jos vaan tamskrahti oli kauhee, ni se oli merenkäynnin, se oli vähä peloottava, ko joutu kiipee tamskrahtin päälle ko oikeen se meri löi.

Vähintään kymmenen metriä syvän ja kuusikymmentä metriä pitkän puuvillaisen silakkaverkon kantamiseen vaadittiin pitkäaikaista harjoittelua. Keijo osasi tämän taidon. Kuva: Juhani Mellanoura.

Rääkipaatin kajuutissa

Martilla oli *kajuutissa* vaa *Tilley-lamppu* Jaakon kans ja meilläki oltii. Ko *Tilley-lamppu* pantii palamaa ni se anto tasasen lämmön koko ajan. Se oli aika turvallinenki. Kyllä se joskus lykkäs *kräsää*, ko se sammu. Ja sitt potkastii ovet auki. Kajuuttii sopi *priimuksella* lämmittää *ehtoosti*, ko oli *Tilley-lamppu* päällä, sai lämmittää, sammuttaa sitte ja pistää nukkumaa. Priimuksella keitettiin kahvia. Ja **Lopunkariltaki** tultiin ni vaihdettii vuoroo **Stakin sundilla**. Mä menin perää ja Martti meni kajuutii. *Kaminaa* meillä ei ollu *fööripääs*, mutta Heinosen Jussilla oli ollu semmone rääkipaatti josa oli. Täyty sitte olla aina hiukan klapeja mukana, että sai *kaminaa* valakeen.

Ulkomereren silakanpyyntipaikkoja

Honkolla oli tuttu käydä, *etelätuulen päälle* siitä välii sai sitte. Se *kokos* etelätuulella *parvan* syksyllä. Ja kyllä siinä *keväästi* silakkaa oli, sai useimman yän *käydä kareilla*. Ko se rääkistä loppu, ni tuli maihin päin se silakka, Honkolta sai *ankkurein nokista*, ei tarvinnu pidemmäks mennä. Silakka kuti Honkolla, **Rääkikarilla** ja siitä se meni **Lopunkarille** pohjoista päin pikku hiljaa se *parva* ja aina kuti. Se oli sitä kuuskymmentä luku, ko juhannuksen aikaa tuli nämä

monofiiliverkot, se oli jotaki uutta. Eero kehu, että jos *pumpuliverkos* on kahden nelikon verkkoo, ni monofiiliverkois on kahadenkymmenen verkon *laatikkoo* juhannuksen aikaa. Semmonen ero niillä oli. Sitte ko on pimee yä, ni niillä ei ollu eroo. Pumpuliverkko oli musta. Ei mustaa menny sitte ko oli valosa yä.

Syksysin Lopunkarin *pranteiski* välii kyylättii. Ei sillon kovin suurta parvaa sitte yritetty. Jos kaksyötä *laatikkoo* sai, ni se oli jo *kova kutu* sitte Lopunkarilta syksyllä. Sielä oli *etelätuulen päälle* paremmin ja *etelätuulella kokos paremmin karille*. Luodetuulella saatto saada paremmin rääkistä, oli lahdemmalla, *luodetuuli ei sillain koonnu kudulle silakkaa*. **Eteläklotti** oli kuuluisa, joka sille pääsi. Ei sinne niin montaa mahtunukkaa. Neljä ja puol syltää oli matalemma kohodas ja neljätoista syltää oli *ulkoprantis*. Ko Lopunkarin reimarin juuresta ajo ni ja *kapula ravos kolome ja puol minuuttii lounaasee*, ja sitte alako *luodaa*, ni kyllä sen siittä löysi. Se oli Lopunkarin matalan välis, aika liki reimariin ni alako ne **Suaniklotit**, *holjusta* paikkaa oli, oikeen *rispa* kulu, enneko se saatii irti (verkko pohjasta).

Sagsperi oli Lopunkarin reimari (päin **Ouran**) luositupaa ja ajettii viis minuuttii reimarista. Kymmenen minuuttii reimarista ni aljettii sitte jo rääkii. Kymmenen minuuttii reimarista päi länttä aljettii rääkii monta kertaa. Siinä piti olla viiden *syllän klotti* siinä Sagsperilla, mutta ei me koskaan löytäny sitä, kymmenen *syltää* mä löysin. Se on pieni *klotti*. Martti sano, että sen täyty olla *kutuu*, ettei siittä oikein *lausuu* saanu.

Ulkomatalalle ajettii **Takista** tunti viistoista minuuttii kaasupelli puolesvälis. Oli *pumpuliverkko* aikaa. Ei sieltä mun aikana tullu. Se oli suvipuoles, sillon oli aika huonoja aikoja elokuulla. Parii kolomee *laatikkoo* vaa tuli, kolomee neljää *laatikkoo*. Siinä ajettii niinko *pranttii* rääkii. **Tikan taulu Lankrunnin** pohjamettäs, se meni luodetpähän siihen. Se oli kahtatoista *syltää* vettä ja seittämätoista *syltää*. Vanhat miehet sano, että siinä on kuuden *syllän klimppi* ko siihen vaa jää kiini. Ko siihen jäi kiini, se on joku yksitoista, kakstoista metrii. Ennen sotia ne on saanu sieltä *kutuja*, mitä mä olen kuunnellu vanhoja miehiä.

Klasikuitupaatteja

Vilhon (Välimaa) kans taidettii sutii ensi kertaa *klasikuitupaatti*, Vilholla oli semmonen *plikinuru* (paatin lempinimi), siihen ensimmäistä kertaa vedettii *klasikuituu*, soukka vene. Se oli Paulilla ollu. Se oli sen ostanu joltaki Satakunnan (Osuuskaupan) kauppiaalta, siinä oli ennen ollu Vire-moottori, mutta Vilholla oli siinä *Penhartti*. *Klasikuidusta* kannatti tehedä, ni sai sen mallisen ko halus itte. Ja kyllä kai se vaa halavemmaksi tuli. Tein vajaa kymmenen (paattia), siinä tuli oltuu talakois sitte yhtee aikaa jokusee paattii, viis-kuus paattii varmaan teheny olen.

Jotakin parafiinii apteekista sai ostaa, sulaattaa sen paatin pohojaa ja irrotuslakkaa, että sen sai irrotettuu toisesta paatista. Klaskikuitu kastettii *hartsilla*. Maalirullalla, sillä kävi nopeemmin ko sudin kans. Sanottii, ettei semmosii paikkoi kannata tehedä, mihin ei rullalla pääs. Mutta kyllä ko sielä teki potkurihommia, sielä hyvä sutiki oli hyvä olemas. Yksin mä tein, mutta oli joskus Eero ja Veikko sitä teki kaks *kroppaa*, ni he teki lopun yksin. Paatin teki, jos kerkes, ni sen kuukaudes teki. Siinä hankki olla kalastusta joukkoo. Se oli semmosta kalastusta että yöllä oltiin merellä. Oli valvomista ja kaikkee.

Klasikuitupaatti ei ainakaa ravistu, eikä sitä tartte niin usein tervata. Paattii vedettii kymmenkunta kertaa (lasikuitu)mattoo, *kölipuu* hiukan vahavempi, ko kahaden puolen veti, ko ylitti kölin ni se tuplaantu. Mulla oli Rantamaan Endin tekemiä paatteja *mynstereinä*. Ja Salosen Kallenki oli yks. Se viheree vene millä mä liikun, ni se on Salosen Kallen paatin päälle tehty. Tyyko sano, joka mies tekee kyllä paatin, muttei kaikki miehet tee airoja. Ko aivot täyty tehedä puusta.

Keijo Välimaa kokemassa siikarysää lasikuidusta itsetehdyllä kokupaatilla eli kokemispaatilla.
Kuva:. Pekka Salmi.

Kyllä se *puupeti* on parempi, ei se tärrää niin klasikuitupaatiskaa. Toisilla moottori on raudois kiinni, ko on kummiset korvat niis koneis, seki sitte vaikuttaa. Pelekkä Penhartti on parempi, ko se on puises plankus kiini. Ei taida kannattaa itte enää tehedä klasikuidusta paatteja, niitä saa kaikenmoisia malleja kaupasta, minkämoisen paketin vaa ko on rahaa. Ennen ne oli hyviä siianpyynnissä, vielä kolomekymmentä vuotta sitten. Se on menny vähä ohi koko siianpyynti kunnei pääs *siikarääkii* eikä minkää. Ei se lasikuituvene kovin kevee ollu, ko sen vahavemman teki, että kyllä uus puupaatti aika kevee on, *yhyden viis vuotta*.

Mulla on ollu aika monta konetta, sinises paatis on ollu viis konetta. Lopuiks mä aloin saamaa aika huonoja koneita, aika epävarmoja alako olee, en tie mistä johtuu. Ennen mulla oli yks kaks pyttynen *jammari*, ni se kesti mulla kahadeksan vuatta, eikä siinä ollu oikeen minkäänmoista vikaa, kyllä siinä tunteja tuli, taisi mennä mittari aikasemmin rikki. Ja penhartteja oli aika montaki, Vire moottoreita ei ollu lainkaa.

Kelkat

Meillä oli pari kolome *vesikelekkää*, mutta ne on ollu aika aika vähä käytös. *Vesikelekoilla* haettiin vettä, lehemälle ja... se on ollu nimes veronen, kyllä sillä on sopinu viedä *siipirysän* alakutalvella, että on saanu heittää sen meree. Venerannan Elli muisteli, että Välimaan ruumis tuotii *vesikelekas*

Välimaahan ko se oli hukkunu *suntii*. Ja ko lähti, ni oli sanonu, että ny muari alakaa kevätkiiruut ja sitte parin kolmen päivän päästä tuotii *vesikelekas*. Ei ollu paha ikä, oliko se 57 tai 59, elämänsä kunnos.

Olen liikkunu jäällä *moottorikelekalla*. Ja *suksikelekkaja* olen tehneny pari-kolomekymmentä eläissäni. Niis on ollu hyviä ja huonoja, keveitä ja raskaita. Moottorikelekan peräs on saanu olla vähän isompi, ei ollu tarkkaa luiston kans, sinne mahtu vähä enemmän *töösää*. Ei niillä isoilla kelekoilla ol potkuteltu sitte. Ruostumattomat pellit ja messinkipellit (suksien alla) ei luista joka kelillä. Ja sitte niis oli muoviputkee alla, naulattu lautaa, muovi ny kaikkein parasta on joka kelillä. Parasta on, ko se ei jäädy.

Ko luistelukset laittaa *potkukelekkoihin* alle ni kyllä ne luistaa. Ne on aika arvokkaita laittaa suksikelekan alle, mutta kyllä niillä on kevee potkii. Mutta ne on *henttuja*, ettei ne kestä. Ei *hanki* semmosta välimuotoo saada, kuuden seittämän sentin, semmosia ko kansakouluu käytii. Ne on kaikkia semmosia koneladulle tehtyjä, yleensä semmosia ko kaupasta saa. Niitä välimuotoja ei ol lainkaa.

Kasalan kohodilla kävin aika paljo potkimalla, ko oli moottorikelakka rikki. Ei tullu heti korjattuu sitä. Sinne sai aika lailla potkii, suksilla mä vedin *suksikelakkaa* yli kaks tuntii, potkimalla menin sitte tunti ja vartti. Kyllä sinne **Malskerein** matkaa on. Mulla oli sielä *haukikoukkuja*. Täs omalla kohodalla tuntu olevan kalastajia niin kauheesti sillon että, ei vissii ollu kalaa likempänä. **Peipun** kulumalla oli kalastajia siihen aikaan. Oura oli aika tyhyjä hauista.

Koukustus

Tykkäsin *koukustaa*, se oli stressitöntä ja vapaata hommaa, enämpi semmosta poikamiesten touhuu, siinä sai semmosta urheiluu kroppalle. Siinä oli semmone aika helemikuusta, tuohon kevätpuolee, ettei oikein muulla vehkeellä, ko iskukoukuilla saanu kalaa. Siinä oli semmonen aika, että sen sai herkemmin sillä. *Syättiverkon* se vaati, välii vähä runsaamminki syättiverkkoja, mutta ko **Ouran** välii pääsi norssille heittää ni riitti yks verkko, semmonen pumpulinen verkko.

Koukustukses tartti *tuuran* ja *lapijon* millä sai reiän jäähän. Josaki vaihees oli vähä *moottorikairaaki*. Tuuran reikä kesti kauemmin mennä umpeen. Tuuran reikä oli kohta vähä isompi, ni ei se menny niin äkkii umpee. Kairan reikä menee äkkii umpee. *Kratun* kans se on hitaampi tuurata. Krattuu täytyy varoo, ettei se men poikki.

Kratu, klava, selekäsiima, knipparikoukku ja syätti. Keijo Välimaa syöttämässä norssilla iskukoukkuja. Kuva. Juhani Mellanoura.

Kratusta lähti *selekäsiima* ja *klava* ja sitte siinä *siimaa*. Se oli jotaki ranskalaista *siimaa*. Kyllä mä vähä lopuiks kerkesin vähä *koukustaa* dynema-lankalla, sitä samaa ko ruottalaisis *rysis*, sitä *hylykeen* kestäväää lankaa, ko mainostetaa. Ei mulla koskaan ollu oikeen sitä *kirkasta siimaa*, ne vanhan ajaan miehet väitti, että lahadelta sillä sais paremmin. nolla seittämäätoista lankasella. Mä en käyttäny koskaan semmosta. Mulla oli kierrettyy nailonilainkaa. Mutta se dynemalanka sai olla ohempaa. Kyllä hauen hammas siihen pystyy siihen, jos ei hylykeen hammas pysty. Mutta kyllä aika luja oli hauenkoukun siimana. Eikä tarvinnu olla niin paksu.

Mulla oli *klavalla* viis *syttä*, yhydeksän metrii. Sitte ko mä rupesin *viikistä koukustaa*, ni oli lyhemmät. Ko mä *koukustin Pyärholman lahdella*, ni siinä täyty olla viis *syttä*. Siinä oli sen verran vettä. Pyärholman lahdella hauki oli aina eri aikoina eri paikois, ei se ollu aina samois paikois, välistä ei ollu ollenkaa. Lopuiks hauki meni matalii, lahdilta ei enää kannattanu pyytää. Hylykeen takia se meni varmaan mataliin, ettei sitä syvistä saanu enää lainkaa, talavisin. Lopuiks ei kannattanu pyytää lahadilta lainkaa. Se meni kauheen matalaa, että klavat vaan vedes.

Hauen lisäks sain koukuista yhyden *kuhan*, kolmekilosen kuhan joskus, *mateen* sai sitte välii, yhyden *simpunki* sain eläisäni. Se tuli hyvin liki **Sanskerii**, **Kärpänporstoo** oli sen paikan nimi. Sieltä tuli yks simppu. Se oli syvemmas. Taisi olla neljän *syllän* vedes. Mutta pieni simppu oli.

Isä teki mateelle koukkuja, väänsi rautanauvoja mateelle, väänsi tonkeilla rautanauvoja väärään, ja sai pieniä mateita, joskus sai niistä kahadeksan madetta. Se oli semmonen leuto talvi, ei hän pyytäny pidempänä. Hän laski **Silakkarysäkallion** liki, ei sen pidemmällä ollu.

Haukia Ouras ei mun aikana oikeen ol ollu *häävisti*. Ouras taisi olla kakstoista haukee paras reisu. Sieltä sai kolomesta kuutee haukee, ko sielä päivän mänttäs. En tie kannattiko, mutta sitä tuli tehtyy kumminki. Mä annoin välii olla viikon kokemata. Se oli päivän homma ko ne sai koettuu.

Pyärholman lahdella oli yli kolomesataa koukkuu, parhaalla reisuu. No se yks hyvä vuosi on hyvin muistissa, ko mä ostin Terhi-paatin. Se makso 5 700 sitä Suomen rahaa. Mä sain sen paatin hinnan siittä (koukkupyynnistä) yhydes talves. Ne hauet oli sielä Terhi paatis, ko oli leuto talavi, ja se oli sinisen paatin peräs. Sitte vedettii **Krookas** pitkin jäätä Sannan laiturii Martin kans. Siellä paatissa oli haukia oikeen aika lailla. Kato ko ei sieltä luodoista aina päässy, se olis täytyyny kuivaa maata myöden viedä, se olis ollu raskata viedä, (**Jukolan**) *kaulanteelta* meinaten. Muttei niitä (haukia) ollu ko se yks talavi.

Mä sumputin haukia, kyllä koukkuhauki elää paljo paremmin ko verkkohaues lähtee se *nälävä* pois. Koukkuhauki kyllä elää, jos vaan on ollu vettä pytyt, ko on pyytäny sitä. Se riippuu vähä siitäki. Se elää pari kolome viikkoo. Kyllä mateita voi sumputtaa, koko joulukuun ja vähä tammikuullaki, ko ne söi joulukinkkujas. Sillonko mateita vielä oli. Ei niitä saanu yleensä myytyy ko tammikuun lopulla. Nyt niitä ei ol enää. Kyllä enne oli *madepesiä*.

Martilla oli vielä *puusumput*, mutta mulla ei ol ollu koskaa. Ne oli raskaita vetää jäälle, ko tuli vettä mukana jäälle pieneks aikaa. Semmonen *verkkokassi* oli paree, mutta ko hylykeet alako tekee kiusaa, ni mä laitoin dynemasta, ni kyllä säily eheenä, sitte lopuiks. Mutta mä asuin siinä saares ni siinä oli lyhkänen matka sitte aina paimentaa niitä.

Välii lupas *tormii*, ja *tormi* vei jäät ja siinä meni verkot jos et vetäny niitä ylöös. Kyllä meni monta kertaa verkkoja. Paatin kans joutu menee jos oli *viritykses*, aina ei ollu *viritykses*, ni ne meni sen tien. Täyty vaa panna semmosille seuduille ja joutu panemaan huonompia verkkoja.

Norssi oli *syättinä*, sen sai kaikkein herkemmin, kaikkein vaivattomammin. Kyllä se aika hyvä syätti oli haulle. *Supikoira* oli semmone, ko vaa pakkaselta *lettas* se lähti mettästä, se veti koukun ja söi *syätin*. *Vares* oli sitte toinen, kevättalavella oli määrätty aika. Ei se syvemmistä vesistä vetäny mutta matalemmista vesistä.

Madepesät

Tyypillinen *madepesä* on kuus metrii syvä ja kuuskymmentä metrii pitkä. Semmoseen neljä viiden metrin vetee. Siihen jäi vähä *löysää*, se vedettiin piukkaa siihen. Tiiliskivet vaa päähän painamaa, se oli kirees siinä sitte, yks *kyynärä* jäästä auki. Joskus jääty jäähän, hyydet nosti jäähän ja jääty siihen kiini.

Madepesäpaikat oli **Viitameren** syrjäs, ne oli parhaat paikat, pakkastalvena. Joulun jäläkeen olis heti tarvinnu päästä pyytää. Leutona talavena sieltä ei saa sitte mitää. Ei sinne tul jäätäkää leutona talavena. Leutona talavena verkot on sitte *kotirimmiköis* siinä.

Madepesiä pysty hoitamaa viiskymmentä. Se oli hyvä määrä, semmosen neljäkymmentäki piti, veti niitä huonompia ylöös, ei niillä huonoilla verkoilla ol mitää virkaa. Hommaa oli kyllä. Hyvinä vuosina saatto saada kolomekymmentä madetta *päivää päälle*. Se oli lyhkänen aika, ko sitä

madetta sai, että sitte siinä kerkes koukkupyöntii (vielä) kevättalvella. Siinä oli hyvä hinta sitte ainaki matees, parempi hinta ko haues.

Aina madepesät ei ollu *viritykses*, se jää paikalles, niin suuret kivet päihin, että se jää paikalles, täyty heittää semmoselle seudulle vähä heikommat verkot. Narut katkee, putoo pohjaa. Jos kaks millistä naru oli ni, niis oli kolome *säätä*, ni kaks säätä poikki, yks sää vaa pitämää. Täyty olla vaa tarpeeks suuret kivet päis, että ne narut katkes. Välii epäonnistu se viritys. Kivet sai olla niin suuria että itte jakso nostaa.

Silakkarysien köysiä

Silakkarysillä kaks piti *vöistä* kiinni ja yks *lippos*. Ja loput vedettii *nielulla*, ko oli vähempi. Meillä oli *perälekkeri*. *Kokemusköysi* oli niin pitkä, että sai neljä *vyänvälii koettuu*. *Kokemusköysi* heitettii ympäri lekkerin niinko lassoo. *Kokemusköydellä* vedettii sitte taas perä piukkaa. *Vanttiköysi* laitettii vyöstä vyöhön ettei perä katkee. *Pumpuliperis vanttiköysi* oli semmosta 10-12 millistä. *Etuliinaski* oli vantit, *tankonkulumista* lähti ja ne tuli ensimmäisii vöihin kiini. *Troffuin* laitettii ankkuriköydet kiini. Ankkuriköydet oli *likariköysiä*.

Vetolaitteita

Ei meillä ollu mitää vetokoneita, semmonen *krampeli* oli vaa misä silakkaverkkoja vedettii, semmosen *krampelin* läpitte vedettii, se oli puinen rulla. Ja silakkarysis oli sitte semmone koko paatin mittanen rulla, misä vedettii. Täyty olla kolome henkee että se pelas. Yks oli alises paulas, yks päällises paulas, yks oli keskellä, ettei menny ympäri rullan. Meillä oli kummaski meidän ja Lindholmin *pesäpaatis*. Sitä sanottii vaan *vetorullaks*, taisi olla kolme, taisi olla melekeen neljä metrii pitkä, yli ruuman mittanen. Se laitettiin pulteilla vaa *kantäkkii* kii. Siinä oli tilaa vetää ankkureille ja köysille. Kyllä sillä rysän ankkureitaki vedettiin. Kyllä sinä rulla pyöri hyvin ankkureiden kans. Sitä täyty itte vetää, kone ei vetäny. Eero Veneranta ainaki teki meidän paatii semmosen, se oli pelekkää puuta vaa, akselit oli vaa pölökyn pääs. Sielä on *rantahuoneen* vintillä semmonen rulla.

Rääkipaatteja vedettii ylös, ni se on vaan ollu *hinkivinteli*, siinä on iso ja pikkuratas, välii kolmen rataan kans kevee veivata. Ja sitte *taljat*. Ko on enämpi miehiä, ni sopii vetää taljoilla ylös. Sitä voi vetää taljain päästä *hikivintelläki* kyllä. Ni on voimaa enämpi. *Hikivintelis* ei tartte olla ko yks mies ko on hyvä *hikivinteli*.

Kyllä ko kymmenkunta miestä taljoin pääs ni ei tartte olla *hikivinteli*. Mutta sielä **Maikaris**, sielä on ollu miehiä, ko on kymmenkunta miestä taljain pääs ni, ei tartte olla *hikivinteli*. Mutta jälle on sitte keveempi vetää rääkipaatin taljoilla, helepompki vetää. Niis on ollu sitte semmonen kelekka *fööris*, rääkipaati fööris, että nousee jälle paremmin, ko se on lastis, ko sielä oli öljytynnyreitä ja kaikkea, nousee paremmin jälle.